

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Nicolae Gordilă,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, împotriva sentinței Judecătorei Hîncești din 23 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2015, declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, și de inculpatul

Pulbere Serghei Leonid, născut la 10 martie 1966, originar și locuitor al mun. Chișinău, str. Miron Costin 15/2 ap.38, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

	<i>Termenul de examinare,</i>
<i>instanța de fond:</i>	<i>31.10.2013 – 23.04.2015,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>26.06.2015 – 28.09.2015,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>26.04.2016 – 22.06.2016.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Potrivit sentinței Judecătorei Hîncești din 23 aprilie 2015, Pulbere Serghei a fost condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal la 4 ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de probă de 4 ani.

În conformitate cu art. 106 Cod penal, de la inculpat s-a încasat în beneficiul statului suma de 882.780 lei.

2. Instanța de fond a constatat că la 01 noiembrie 2010, orele 17.11, inculpatul Pulbere S., având asupra sa 60.000 euro, echivalentul a 982.224 lei, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mijloacelor financiare în valută, în proporții deosebit de mari, cunoscând despre faptul că potrivit prevederilor art. 3¹ alin. (2) lit. b) al Legii nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 ”Cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice” era obligat de a declara în scris organelor

vamale, la scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova, a valutei străine în sumă ce depășește 10.000 euro, s-a prezentat la Punctul de control și trecere a frontierei de stat Leușeni-Albița (auto) și, nedeclarând mijloacele financiare organului vamal, le-a trecut ilegal peste frontiera vamală, pe teritoriul României.

Tot el, la 04 decembrie 2010, orele 18.00, având asupra sa 14.000 euro, echivalentul a 225.023,4 lei, urmărind scopul trecerii ilegale peste frontiera vamală a Republicii Moldova a mijloacelor financiare în valută în proporții deosebit de mari, cunoscând despre faptul că potrivit prevederilor art. 3¹ alin. (2) lit. b) al Legii nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 ”Cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice” era obligat de a declara în scris organelor vamale, la scoaterea de pe teritoriul Republicii Moldova a valutei străine în sumă ce depășește 10.000 euro, s-a prezentat la Punctul de control și trecere a frontierei de stat Leușeni-Albița (auto) și, nedeclarând mijloacele financiare organului vamal, le-a trecut ilegal peste frontiera vamală, pe teritoriul României.

Astfel, în perioada 01 noiembrie 2010 - 04 decembrie 2010, inculpatul a trecut peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclarare în documentele vamale, mijloacele bănești în sumă de 54.000 euro, echivalentul a 882.780 lei, ce reprezintă proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că inculpatul nu a recunoscut vina și a indicat că la 01.11.2010 a trecut frontiera prin PTF Leușeni-Albița, cu automobilul său, fiind însoțit de 2 persoane, având asupra sa nu mai mult de 10.000 euro. La punctul de ieșire din țară a declarat colaboratorului vamal că nu are mijloace financiare ce urmează a fi declarate, iar pe teritoriul postului vamal Albița, România, a comunicat că cineva din pasageri deține asemenea mijloace financiare. Fiind conducătorul mijlocului de transport, a mers să declare banii, iar pasagerii au rămas în automobil. Astfel, a declarat suma de 60.000 euro, dintre care 10.000 euro îi aparțineau lui, iar 50.000 euro erau ai pasagerului Rusu G., care se deplasa în Olanda pentru a procura un camion și o remorcă.

La 04.12.2010, trecând frontiera de stat prin PTF Leușeni-Albița, cu automobilul său, nu a declarat careva sume bănești, deoarece avea doar 10.000 euro. Pe teritoriul postului vamal Albița, România, s-a întâlnit cu colegul său, Timofti V., care se întorcea din Germania, și de la care a primit suma de 6.000 euro. Respectiv, a declarat organului vamal din România suma de 14.000 euro. Deseori, pentru a nu transporta sume mari de bani, se practică transmiterea banilor între șoferi, iar cu Timofti V. s-au înțeles în prealabil.

Deși inculpatul nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită integral prin probele administrate.

Astfel, conform declarațiilor vamale nr. 600 și nr. 642, inculpatul a declarat organelor vamale deținerea valutei în momentul traversării frontierei de stat a României la 01 noiembrie 2010 – 60.000 euro și la 04 decembrie 2010 – 14.000 euro.

Potrivit extrasului din baza de date a Poliției de Frontieră, la 01 noiembrie 2010 și 04 decembrie 2010, Pulbere S. a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova pe sectorul ieșire, prin Punctul de Trecere a Frontierei Leușeni-Albița auto, în calitate de șofer.

Conform răspunsului Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 590 din 17 aprilie 2013, în perioada 01 noiembrie 2010 - 05 decembrie 2010, Pulbere S. nu a

prezentat declarația vamală referitor la scoaterea valutei din țară, la momentul traversării frontierei de stat în direcția ”ieșire din țară”.

Potrivit răspunsului Serviciului Evidență Operativă al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI al României din 07 iunie 2013 și anexele acestuia, Pulbere S. la 04 decembrie 2010, orele 18.19 figurează ca intrat în România prin PTF Albița, iar Timofti V. nu figurează în evidențe cu intrări/ieșiri în/din România la 04 decembrie 2010. Potrivit aceleiași informații, persoanele care circulă pe sensurile intrări/ieșiri în/din România, nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloacele valutare până la momentul finalizării controlului vamal întrucât controlul de frontieră se efectuează la o singură oprire, sensurile de lucru, în special cel de intrare în țară, fiind supravegheate. În cazul sumelor declarate peste 10.000 euro, persoana în cauză împreună cu lucrătorul vamal, după caz, șeful tură vamă se deplasează în terminalul de marfă a PTF Albița unde se întocmește declarație vamală.

Conform răspunsului Autorității Naționale a Vămile din România din 13 iunie 2013, persoanele care circulă prin biroul vamal, nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare după momentul începerii controlului vamal. Mijloacele de transport sunt controlate în ordinea sosirii acestora. Persoanele care declară autorității vamale că dețin asupra lor sume cash egale sau mai mari de 10.000 euro sau echivalent, după efectuarea controlului vamal, sunt direcționate de inspectorul vamal care a efectuat controlul către terminalul de mărfuri, unde se ține registrul de evidență, se completează și se arhivează aceste declarații.

Potrivit Legii nr. 1569 din 20 decembrie 2012, nu se supun declarării obligatorii valorile valutare sub formă de bancnote, monede și cecuri în monedă națională a Republicii Moldova, precum și bancnote, monede și cecuri de călătorie în valută străină introduse în Republica Moldova, și scoase de pe teritoriul ei, a căror sumă nu depășește 10.000 euro (sau echivalentul acestora) aflate la o persoană.

În cazul în care persoana fizică, la trecere peste frontiera vamală, va deține valută ce depășește 10.000 euro aceasta este obligată să o declare organului vamal. La depistarea valutei nedeclarate ce depășește 10.000 euro, se consideră contrabandă, suma ce depășește suma permisă de lege.

Astfel, inacțiunea imputată inculpatului, exprimată prin nedeclararea la 01 noiembrie 2010 și 04 decembrie 2010 a valorilor valutare ce depășeau suma de 10.000 euro, la trecerea lor peste frontiera vamală a Republicii Moldova pe direcția ieșire, și-a găsit confirmare prin coroborarea datelor reflectate în informația prezentată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova privind prezentarea de către inculpat a declarațiilor vamale referitor la scoaterea valutei din țară, faptul nedeclarării fiind de astfel confirmat și de acesta, datele din declarațiile vamale perfectate și înaintate de inculpat în aceeași zi autorităților vamale române, și informația eliberată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Române, și Autoritatea Națională a Vămile din România.

Probele administrate, și în special răspunsurile eliberate de autoritățile române referitor la procedura de declarare a mijloacelor valutare la autoritățile vamale ale României și verificarea acțiunilor unor persoane, exclud ipoteza inculpatului, potrivit căreia la 04 decembrie 2010 ar fi primit de la Timofti V. suma de 6.000 euro pe teritoriul postului vamal Albița, în timp ce intenționa să intre pe teritoriul României, dau temei de a aprecia versiunea inculpatului drept una de apărare, expusă cu scopul de a evita răspunderea penală.

Argumentele apărării că statutul de bănuțit lui Pulbere S. i-a fost atribuit la 16 iunie 2011, odată cu pornirea urmării penale, astfel încât recunoașterea acestuia în calitate de bănuțit prin ordonanța procurorului peste 4 luni din momentul pornirii urmării penale a fost contrară principiului *non bis in idem*, contravin prevederilor art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește exhaustiv temeiurile recunoașterii persoanei în calitate de bănuțit, acestea fiind: procesul-verbal de reținere, ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate și ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuțit, alin. (2) al aceluiași articol stabilind termenele ținerii persoanei în această calitate.

Deci, abordarea apărării privind temeiul și momentul recunoașterii statutului de bănuțit persoanei este lipsită de suport juridic, și nu justifică argumentul potrivit căruia în privința lui Pulbere S. urmărirea penală a fost reluată fără să existe o ordonanță a organului de urmărire penală, și careva fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea respectivă.

Sunt nefondate și nu justifică soluția de achitare a inculpatului, argumentele apărării privind punerea neîntemeiată a lui Pulbere S. sub învinuire peste 3 luni din momentul recunoașterii lui în calitate de bănuțit, fără prelungirea termenului de bănuțit.

Astfel, potrivit art. 282 Cod de procedură penală, înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.

Conform materialelor cauzei, ordonanța procurorului privind punerea sub învinuire a lui Pulbere S. a fost emisă la 24 februarie 2012, cu respectarea termenului de 3 luni reglementat de norma art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, care prevede că organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuțit persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni, nefiind necesară prelungirea cu acordul Procurorului General a termenului de 3 luni pentru menținerea lui Pulbere S. în calitate de bănuțit.

Totodată, aducerea la cunoștința lui Pulbere S. a ordonanței de punere sub învinuire din 24 februarie 2012 la 28 februarie 2012, s-a datorat neprezentării învinuitului și se confirmă prin ordonanța de aducere silită din 17 februarie 2012 și extrasul din baza de date a Poliției de Frontieră, potrivit căreia în perioada 13 februarie 2012 – 19 februarie 2012 și 20 februarie 2012 – 24 februarie 2012, Pulbere S. nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova.

Alegațiile inculpatului privind lipsa ordonanței de luare a procedurii penale în procedura sa de către un alt procuror sunt lipsite de temei, fiind atestat că urmărirea penală a fost pornită prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a Serviciului Vamal și condusă de către procurorii din secția conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și Serviciul Vamal al Procuraturii Generale, cu respectarea prevederilor art. 268 Cod de procedură penală, potrivit căruia organul de urmărire penală al Serviciului Vamal efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute în art. 248 și 249 din Codul penal.

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 25 martie 2013 a fost dispusă transmiterea cauzei penale spre conducerea în continuare a urmării penale,

procurorului secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale R. Recean.

În baza probelor administrate, instanța a concluzionat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate și a încadrat acțiunile lui în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, ca contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a valorilor valutare, prin nedeclararea în documentele vamale, săvârșită în proporții deosebit de mari.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, că lipsesc pe caz circumstanțe atenuante și agravante, concluzionând că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă fără izolare de societate.

Totodată, instanța a reținut că potrivit art. 106 alin. (1) Cod penal, confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită, în proprietatea statului a bunurilor (inclusiv și a valorilor valutare) utilizate la săvârșirea unei infracțiuni sau rezultate din infracțiuni. În cazul în care aceste bunuri nu mai există sau nu pot fi găsite se confiscă contravaloarea acestora.

Deoarece, inculpatul a trecut peste frontiera vamală a Republicii Moldova, fără să declare, în condițiile legii, suma de 54.000 euro, echivalentul a 882.780 lei, valori care reprezintă obiect al contrabandei, această sumă, în conformitate cu prevederile normei citate, urmează a fi confiscată în beneficiul statului.

3. Procurorul în Procuratura r-nului Hâncești, Grigore Clevadî, a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța incorect a stabilit pedeapsa inculpatului, ignorând prevederile art. 61, 75 Cod penal.

Nu au fost invocate circumstanțele care să confirme necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Pedeapsa aplicată influențează în mod negativ asupra modului în care societatea percepe gradul de restabilire a echității sociale prin actul de justiție.

Instanța de fond incorect a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, neglijând faptul că inculpatul nu a recunoscut vina și nu s-a căit de cele comise, nu a contribuit la descoperirea infracțiunii, concluzia instanței de fond neavând un suport factic obiectiv.

3.1. A declarat apel și inculpatul, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat.

Apelantul a indicat că acuzarea nu a prezentat probe incontestabile, pertinente și concludente, care să dovedească cu certitudine comiterea infracțiunii incriminate.

Statutul său de bănuț începe din 16 iunie 2011, din momentul când a fost pornită cauza penală, învinuirea urmând a fi înaintată nu mai târziu de 16 septembrie 2011. Potrivit ordonanței, el a fost recunoscut în calitate de bănuț la 24 noiembrie 2011, iar învinuirea i-a fost înaintată la 28 februarie 2012, cu depășirea termenului prevăzut de lege.

Totodată, prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 26 din 23 noiembrie 2010 a fost declarat drept neconstituțional alin. (6) al art. 63 Cod de procedură penală.

Astfel, calitatea de bănuț i-a expirat la 16 septembrie 2011.

În cauza *Eckle vs Germania*, Curtea Europeană a indicat că calitatea de bănuit sau învinuit o are nu numai persoana care a fost recunoscută oficial, ci și persoana în privința căreia se întreprind măsuri procesuale se denotă o bănuială din partea organului de urmărire penală despre implicarea persoanei date în comiterea infracțiunii, cum ar fi pornirea urmăririi penale în privința persoanei concrete percheziția, eliberarea mandatului de arest, etc.

Martorul Timofti V. a indicat că pe 04 decembrie 2010 i-a transmis inculpatului suma de 6.500 euro pe teritoriul vămii Albița, România, faptul fiind confirmat prin certificatul eliberat de Departamentul Trupelor de Grăniceri, potrivit căruia la 04 decembrie 2010, Timofti V. a trecut frontiera vamală Albița-Leușeni din România în Republica Moldova.

Socol V. a comunicat că, în noiembrie 2010, a fost martor al discuției dintre Caimacan V. și inculpat, acolo fiind și o persoană care urma să plece în Germania pentru a procura un camion.

Acuzarea nu a prezentat probe care să confirme că el, la 01 noiembrie 2010 și 04 decembrie 2010, avea asupra sa sume ce depășeau 10.000 euro, pe care nu le-ar fi declarat la postul vamal Leușeni.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2015, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a statuat că starea de fapt și de drept constatată de instanța de fond concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relevate în cuprinsul sentinței.

Este nefondată versiunea inculpatului, acesta prezentând o stare de fapt nereală și neplauzibilă, care să-i atenueze răspunderea penală, iar circumstanțele de fapt ale infracțiunii se reliefează din probele acuzării.

Vinovăția inculpatului este dovedită pe deplin prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, și anume: declarațiile vamale nr. 600 și nr. 642 prin care Pulbere S. a declarat organului vamal deținerea valutei în momentul traversării frontierei de stat a României la 01 noiembrie 2010 – 60.000 euro și la 04 decembrie 2010 – 14.000 euro, declarațiile privind controlul numerarului la intrarea și ieșirea din țară, extrasul din baza de date a Poliției de Frontieră, că la 01 noiembrie 2010 și 04 decembrie 2010, Pulbere S. a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova pe sectorul ieșire, prin Punctul de trecere a Frontierei Leușeni-Albița auto, în calitate de șofer, răspunsul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 590 din 17 aprilie 2013, că în perioada 01 noiembrie 2010 - 05 decembrie 2010 Pulbere S. nu a prezentat declarația vamală referitor la scoaterea valutei din țară, la momentul traversării frontierei de stat în direcția ”ieșire din țară”, răspunsul Serviciului Evidență Operativă al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI al României din 07 iunie 2013 și anexele acestuia, conform căruia Pulbere S. la 04 decembrie 2010, orele 18.19 figurează ca intrat în România prin PTF Albița, iar Timofti V. nu figurează în evidențe cu intrări/ieșiri în/din România la 04 decembrie 2010. Potrivit aceleiași informații, persoanele care circulă pe sensurile intrări/ieșiri în/din România nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloacele valutare până la momentul finalizării controlului vamal întrucât controlul de frontieră se efectuează la o singură oprire, sensurile de lucru, în special cel de intrare în țară fiind supravegheate. În cazul sumelor declarate peste 10.000 euro, persoana în cauză împreună cu lucrătorul vamal, după caz, șeful tură vamă se deplasează în terminalul

de marfă a PTF Albița unde se întocmește declarație vamală, răspunsul Autorității Naționale a Vămile din România din 13 iunie 2013, potrivit căruia persoanele care circulă prin biroul vamal, nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare după momentul începerii controlului vamal, mijloacele de transport sunt controlate în ordinea sosirii acestora, persoanele care declară autorității vamale că dețin asupra lor sume cash egale sau mai mari de 10.000 euro sau echivalent, după efectuarea controlului vamal, sunt direcționate de inspectorul vamal care a efectuat controlul către terminalul de mărfuri, unde se ține registrul de evidență, se completează și se arhivează aceste declarații.

Probele administrate, coroborând între ele, nu trezesc dubii și dovedesc cert că în perioada 01 noiembrie 2010 - 04 decembrie 2010, inculpatul a trecut peste frontiera vamală a Republicii Moldova, prin nedeclararea în documentele vamale, mijloace bănești în sumă de 54.000 euro, echivalentul a 882.780 lei, ce reprezintă proporții deosebit de mari, acțiunile acestuia fiind corect încadrate în baza art. 248 alin. (5) lit. d) Cod penal, ca contrabandă, adică trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a valorilor valutare, prin nedeclararea în documentele vamale, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Totodată, declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a săvârșirii infracțiunii imputate sunt singulare, contravenind probatoriului administrat, și anume: informația prezentată de Serviciul Vamal al Republicii Moldova privind prezentarea de către inculpat a declarațiilor vamale referitor la scoaterea valutei din țară, faptul nedeclarării fiind, de astfel, confirmat și de acesta, datele din declarațiile vamale perfectate și înaintate de inculpat în aceeași zi autorităților vamale române și informația eliberată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră Române și Autoritatea Națională a Vămile din România.

Alegațiile inculpatului prin care susține că la 01 noiembrie 2010 a declarat la postul vamal Albița România banii pasagerului Rusu G., pe care nu i-a avut asupra sa la ieșirea din Republica Moldova nu au suport juridic, fiind combătute prin înscrisurile referitor la suma valorilor valutare declarate de inculpat la ieșirea din Republica Moldova, după care la intrarea pe teritoriul României.

În același timp, apărarea nu a fost lipsită de dreptul de solicita termen pentru prezentarea probelor suplimentare, astfel de solicitări nefiind formulate în instanțele de fond și de apel.

Este nefondată și afirmația inculpatului că ar fi primit la 04 decembrie 2010, de la Timofti V., suma de 6.500 euro pe teritoriul postului vamal Albița, în timp ce intenționa să intre în România, iar Timofti V. părăsea teritoriul României.

Or, potrivit răspunsului Serviciului Evidență Operativă al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI al României din 07 iunie 2013 persoanele care circulă pe sensurile intrări/ieșiri în/din România nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare până la momentul finalizării controlului vamal, întrucât controlul de frontieră se efectuează la o singură oprire, sensurile de lucru, în special cel de intrare în țară fiind supravegheate. În cazul sumelor declarate peste 10.000 euro, persoana în cauză împreună cu lucrătorul vamal, după caz, șeful tură vamă se deplasează în terminalul de marfă a PTF Albița unde se întocmește declarație vamală.

Potrivit răspunsului Autorității Naționale a Vămile din România din 13 iunie 2013, perfectat la cererea de asistență a Serviciului Vamal nr. 28/17-5700 din 17 mai

2013, întocmită în baza solicitării Direcției urmăririi penale nr. 1765 din 08 mai 2013, persoanele care circulă prin biroul vamal, nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare după momentul începerii controlului vamal. Mijloacele de transport sunt controlate în ordinea sosirii acestora. Persoanele care declară autorității vamale că dețin asupra lor sume cash egale sau mai mari de 10.000 euro sau echivalent, după efectuarea controlului vamal, sunt direcționate de inspectorul vamal care a efectuat controlul către terminalul de mărfuri, unde se ține registrul de evidență, se completează și se arhivează aceste declarații.

Astfel, criticile cu privire la aprecierea probelor efectuată de instanța de fond reprezintă opinia subiectivă a inculpatului, neavând un suport legal și temeinic, în sensul de a da o nouă apreciere probelor puse la baza condamnării inculpatului, în vederea achitării acestuia.

Instanța de apel a reținut că nu există temei de casare a sentinței din motivul încălcărilor procesual-penale comise de organul de urmărire penală, instanța de apel reluând concluziile primei instanțe privind respingerea afirmațiilor inculpatului.

Argumentele apărării invocate în susținerea faptului că statutul de bănuț lui Pulbere S. i-a fost atribuit la 16 iunie 2011, odată cu pornirea urmăririi penale, astfel încât recunoașterea acestuia în calitate de bănuț prin ordonanța procurorului peste 4 luni din momentul pornirii urmăririi penale a fost contrară principiului *non bis in idem*, contravin prevederilor art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, care stabilește exhaustiv temeiurile recunoașterii persoanei în calitate de bănuț, acestea fiind: procesul-verbal de reținere, ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate și ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, alin. (2) al aceluiași articol stabilind termenele ținerii persoanei în această calitate.

Deci, abordarea apărării privind temeiul și momentul recunoașterii statutului de bănuț a persoanei este lipsită de suport juridic și nu justifică argumentul potrivit căruia în privința lui Pulbere S., urmărirea penală a fost reluată fără să existe o ordonanță a organului de urmărire penală și careva fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea respectivă.

Sunt nefondate și nu justifică soluția de achitare a inculpatului, argumentele apărării privind punerea neîntemeiată a lui Pulbere S. sub învinuire peste 3 luni din momentul recunoașterii lui în calitate de bănuț, fără prelungirea termenului de bănuț.

Astfel, potrivit art. 282 Cod de procedură penală, înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.

Conform materialelor cauzei, ordonanța procurorului privind punerea sub învinuire a lui Pulbere S. a fost emisă la 24 februarie 2012, cu respectarea termenului de 3 luni reglementat de norma art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, care prevede că organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate – mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi – mai mult de 6 luni, nefiind necesară prelungirea cu acordul Procurorului General a termenului de 3 luni pentru menținerea lui Pulbere S. în calitate de bănuț.

Totodată, aducerea la cunoștința lui Pulbere S. a ordonanței de punere sub învinuire din 24 februarie 2012 la 28 februarie 2012, s-a datorat neprezentării învinuitului și se confirmă prin ordonanța de aducere silită din 17 februarie 2012 și extrasul din baza de date a Poliției de Frontieră, potrivit căreia în perioada 13 februarie 2012 – 19 februarie 2012 și 20 februarie 2012 – 24 februarie 2012, Pulbere S. nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova.

Alegațiile inculpatului privind lipsa ordonanței de luare a procedurii penale în procedura sa de către un alt procuror sunt lipsite de temei, fiind atestat că urmărirea penală a fost pornită prin ordonanța ofițerului de urmărire penală a Serviciului Vamal și condusă de către procurorii din secția conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și Serviciul Vamal al Procuraturii Generale, cu respectarea prevederilor art. 268 Cod de procedură penală, potrivit căruia organul de urmărire penală al Serviciului Vamal efectuează urmărirea penală în privința infracțiunilor prevăzute în art. 248 și 249 din Codul penal.

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 25 martie 2013 a fost dispusă transmiterea cauzei penale spre conducerea în continuare a urmării penale, procurorului secției conducere a urmării penale în organele centrale ale MAI și SV a Procuraturii Generale R. Recean.

Instanța de fond amplu și temeinic și-a motivat sentința pronunțată cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu faptele reținute în sarcina inculpatului, fiind în corespundere cu exigențele art. 6 din CEDO, solicitarea de achitare a inculpatului fiind neîntemeiată.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Instanța de apel nu are temei de a interveni în sentința instanței de fond nici în partea stabilirii pedepsei inculpatului, instanța de fond acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, ținând cont de gradul pericolului social al infracțiunii comise, că infracțiunea este una gravă, că inculpatul anterior nu a fost condamnat, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, că lipsesc pe caz circumstanțe atenuante și agravante.

Instanțele de fond și de apel, în urma audierii inculpatului, just au concluzionat referitor la gradul de degradare a acestuia, categoria și mărimea pedepsei necesare pentru reeducarea și corectarea inculpatului.

Astfel, pedeapsa penală urmează a fi aplicată în corespundere cu prevederile art. 4, 61 Cod penal, solicitarea acuzării privind executarea reală a pedepsei cu închisoarea, fiind neîntemeiată, fiind întrunite condițiile de aplicare a art. 90 Cod penal, pedeapsa fiind echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, conduita acestuia înainte, cât și după săvârșirea faptei.

Pedeapsa este echitabilă când impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, precum și de alte persoane.

Apreciind circumstanțele cauzei, persoana inculpatului, instanța de apel a concluzionat că executarea pedepsei principale poate fi suspendată condiționat pe un termen de probă, careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, nefiind constatate.

Sunt nefondate argumentele acuzării referitor la aplicarea inechitabilă a unei pedepse prea blânde, la stabilirea acesteia, instanța de fond ținând cont de circumstanțele cauzei și de efectul preventiv al sancțiunii penale.

5. Procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că prin numirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal și anume prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către inculpat și de alte persoane, restabilirea echității sociale.

Pedeapsa stabilită inculpatului nu a fost apreciată în coroborare cu faptele comise și consecințele acesteia, nu s-a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii comise, nefiind motivată aplicarea art. 90 Cod penal.

Astfel, instanțele de fond și de apel au pronunțat hotărâri neîntemeiate, neglijând gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, și personalitatea acestuia.

Decizia adoptată, în partea motivării stabilirii pedepsei, contravine prevederilor art. 394 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, lipsind motivele de aplicare a pedepsei mai ușoare și suspendarea condiționată a executării ei.

Pedeapsa stabilită inculpatului este greșită și contravine probatoriului administrat, nefiind conformă scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea hotărârilor adoptate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că instanța de fond nu a apreciat separat fiecare probă, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, inclusiv cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului, nefiind indicate probele pe care și-a întemeiat concluziile și motivele pentru care a respins probele acuzării.

Totodată, instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor de examinare a cauzelor în instanța de fond, nu a indicat probele ce combat declarațiile inculpatului, enumerând probele acuzării, fără a le corobora cu cele ale apărării.

Instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, în special asupra încălcărilor de procedură și interpretării declarațiilor diametral opuse a martorilor audiați.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că recursurile declarate de procuror și de inculpat sunt fondate în drept și pe temeiul din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Însă, în recursurile respective, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, asupra căror motive concrete invocate în apelurile procurorului și al inculpatului nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. și 5.1. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursurile declarate nu întrunesc condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursurile ordinare ale procurorului și inculpatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-a aplicat o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, (*pct. 5.-5.1. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond și de apel legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului, și

încadrarea juridică corectă a acțiunilor lui infracționale, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv declarațiilor vamale nr. 600 și nr. 642, că inculpatul a declarat organelor vamale deținerea valutei în momentul traversării frontierei de stat a României la 01 noiembrie 2010 – 60.000 euro și la 04 decembrie 2010 – 14.000 euro, extrasul din baza de date a Poliției de Frontieră, că la 01 noiembrie 2010 și 04 decembrie 2010, Pulbere S. a traversat frontiera de stat a Republicii Moldova pe sectorul ieșire, prin Punctul de Trecere a Frontierei Leușeni-Albița auto, în calitate de șofer, răspunsul Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 590 din 17 aprilie 2013, în perioada 01 noiembrie 2010 - 05 decembrie 2010, Pulbere S. nu a prezentat declarația vamală referitor la scoaterea valutei din țară, la momentul traversării frontierei de stat în direcția ”ieșire din țară”, răspunsul Serviciului Evidență Operativă al Inspectoratului General al Poliției de Frontieră a MAI al României din 07 iunie 2013 și anexele acestuia, că Pulbere S. la 04 decembrie 2010, orele 18.19 a intrat în România prin PTF Albița, iar Timofti V. nu figurează în evidențe cu intrări/ieșiri în/din România la 04 decembrie 2010, că persoanele care circulă pe sensurile intrări/ieșiri în/din România nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare până la momentul finalizării controlului vamal întrucât controlul de frontieră se efectuează la o singură oprire, sensurile de lucru, în special cel de intrare în țară fiind supravegheate, că în cazul sumelor declarate peste 10.000 euro, persoana în cauză împreună cu lucrătorul vamal, după caz, șeful tură vamă se deplasează în terminalul de marfă a PTF Albița unde se întocmește declarație vamală, răspunsul Autorității Naționale a Vămirilor din România din 13 iunie 2013, că persoanele care circulă prin biroul vamal, nu pot comunica între ele sau să transmită bunuri sau mijloace valutare după momentul începerii controlului vamal, că mijloacele de transport sunt controlate în ordinea sosirii acestora. Persoanele care declară autorității vamale că dețin asupra lor sume cash egale sau mai mari de 10.000 euro sau echivalent, după efectuarea controlului vamal, sunt direcționate de inspectorul vamal care a efectuat controlul către terminalul de mărfuri, unde se ține registrul de evidență, se completează și se arhivează aceste declarații, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, instanțele indicând motivele pentru care a respins probele apărării, instanța de apel pronunțându-se în mod detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile de pe rol (*pct. 4. din decizie*).

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 90 Cod penal, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatilor, cât și a altor persoane. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. La stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu

intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (*pct. 2. și 4. din decizie*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Pe lângă aceasta, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în *pct. 5. și 5.I.* din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele cauzei, inclusiv în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea, este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu este temeii de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea doar acestei chestiuni în recursul ordinar, este lipsită de orice suport legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. I.-5.I. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temeii pentru reexaminarea cauzei.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Dat fiind, că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Radu Sâli, și de inculpatul Pulbere Serghei Leonid, împotriva sentinței Judecătoriei Hîncești din 23 aprilie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2015, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 20 iulie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco